

25 квітня 2019 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» № 2704-VIII (далі - Закон),

набрання чинності якого відбудеться 16.07.2019

. Набрання окремих частин Закону відбуватиметься поступово впродовж декількох років.

Законом визначено, що **єдиною державною (офіційною) мовою в Україні є українська мова** .

Навмисне спотворення української мови в офіційних документах і текстах, зокрема навмисне застосування її з порушенням вимог українського правопису і стандартів державної мови, а також створення перешкод та обмежень у застосуванні української мови тягнуть за собою відповідальність, встановлену законом.

Статус української мови як єдиної державної мови передбачає **обов'язковість її використання** на всій території України при здійсненні повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування, а також в інших публічних сферах суспільного життя, які визначені цим Законом.

Відповідно до Закону **громадяни України мають володіти українською мовою** . Сфера дії Закону **не поширюється на приватне спілкування та здійснення релігійних обрядів** .

Держава організовує **безкоштовні курси** української мови

для дорослих

та забезпечує можливість вільно опанувати державну мову громадянам України, які не мали такої змоги.

Відтепер, для **набуття громадянства України**, необхідно засвідчити відповідний рівень **володіння державною мовою**, шляхом складання відповідного іспиту.

Законом визначено **перелік осіб, які зобов'язані застосовувати державну мову** під час виконання своїх службових обов'язків.

Українська мова визнана робочою для діяльності

:

- органів державної влади та органів влади АР Крим;
- органів місцевого самоврядування;
- підприємств, установ та організацій державної і комунальної форм власності;
- закордонних дипломатичних установ України.

Мовою нормативно-правових актів і актів індивідуальної дії, діловодства і документообігу органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування є державна мова.

Мовою локальних актів, що регулюють діяльність підприємств, установ та організацій державної і комунальної форм власності, є державна мова.

Передбачено **створення нового державного органу - Національної комісії зі стандартів державної мови**

у

складі 9 членів. Вона

організовуватиме та проводитиме

і

спити на рівень володіння державною мовою

і видаватиме відповідні сертифікати для кандидатів на посади Президента, депутатів, їхніх помічників, чиновників, суддів та їхніх помічників, адвокатів, нотаріусів, керівників навчальних закладів.

Законом визначено перелік осіб, рівень володіння державною мовою яких, підтверджуватиметься наступними документами:

1) державний сертифікат;

2) витяг з Реєстру, що підтверджуватиме видачу особі державного сертифікату;

3) документ про повну загальну середню освіту, за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального предмета (дисципліни).

Також, буде впроваджена посада **Уповноваженого з захисту державної мови**, який здійснюватиме захист української мови як державної та права громадян України на отримання державною мовою інформації та послуг у сферах суспільного життя, визначених цим Законом, на всій території України і усунення перешкод та обмежень у користуванні державною мовою

.

У сфері трудових відносин Законом визначено, що ніхто не може бути примушений використовувати під час перебування на роботі та виконання обов'язків за трудовим договором іншу мову, ніж державна, крім випадків:

а) обслуговування споживачів та інших клієнтів, які є іноземцями чи особами без

громадянства;

б) створення юридичних, технічних, інформаційно-реklamних текстів та інших повідомлень і документів (у тому числі усних), адресатами яких є іноземці чи особи без громадянства, юридичні особи, органи і посадові особи іноземних держав і міжнародних організацій.

Трудові договори в Україні **укладаються державною мовою**, що не перешкоджає використовувати сторонам трудового договору його переклад

Відбудуться **зміни у медіа-сфері**. Незалежно від форми власності телерадіоорганізації повинні будуть здійснювати мовлення українською мовою. Встановлені такі ліміти:

- тривалість іншомовних програм не може перевищувати 20 % добового мовлення для телерадіоорганізацій, які транслюються менш ніж на половину областей України;

- 10 % для інших телеканалів і радіостанцій.

Друковані засоби масової інформації можуть видаватися **іншими**, ніж державна, **мовам**
и **за**
умови публікації й українською

Також зміни торкнулися **сфери книговидавання**. Державні видавництва зобов'язані видавати державною мовою не менше 50 % книжок на рік.

У мистецтві - дозволено показ культурно-мистецьких, розважальних та видовищних

заходів **недержавною мовою**, якщо цього потребує творчий задум автора. Однак, вистава в державному чи комунальному театрі у такому випадку повинна **супроводжуватися перекладом українською** за допомогою субтитрів чи звукового перекладу.

Фільми мають демонструватися державною мовою. Не заборонено показ іноземних фільмів мовою оригіналу з субтитруванням українською. Але встановлено ліміт: **не більше 10%** від сеансів кінотеатру на місяць.

Комп'ютерні програми з користувацьким інтерфейсом повинні буди виконані державною мовою та/або англійською мовою, або іншими офіційними мовами Європейського Союзу. Виняток складають програми:

- органів державної влади;
- органів місцевого самоврядування;
- підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності;
- заклади освіти державної і комунальної форм власності.

Мовою **обслуговування споживачів** в Україні є державна мова. Підприємства, установи та організації всіх форм власності, фізичні особи - підприємці, інші суб'єкти господарювання, що обслуговують споживачів, здійснюють обслуговування та надають інформацію про товари (послуги), у тому числі через інтернет-магазини та інтернет-каталоги, державною мовою. Інформація державною мовою може дублюватися іншими мовами.

На прохання клієнта його **персональне обслуговування** може здійснюватися також **ін**

шою мовою, прийнятною для сторін

.

Мовою у сфері охорони здоров'я, медичної допомоги та медичного обслуговування є державна мова. На прохання особи, яка звертається за наданням медичної допомоги чи послуг з медичного обслуговування, її **персональне обслуговування** може здійснюватися також іншою мовою, **прийнятною для сторін**

.

Мовою **обслуговування пасажирів** у транспорті є державна мова. На прохання пасажирів його **індивідуальне обслуговування** може здійснюватися іншою **мовою, прийнятною для сторін**

.

Мовою **листування громадських об'єднань**, політичних партій та інших юридичних осіб, зареєстрованих в Україні, з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної і комунальної форм власності в Україні **є державна мова**

.

Зареєстровані в Україні громадські об'єднання, політичні партії та інші юридичні особи ухвалюють **статутні документи та рішення**, надсилають **статистичну інформацію, податкову та іншу звітність** до органів державної влади чи органів місцевого самоврядування **державною мовою**

.

Також визначено, що кожна особа має **право звертатися державною мовою усно чи письмово** до зареєстрованих в Україні громадських об'єднань, політичних партій та інших юридичних осіб зі зверненнями. Громадські об'єднання, політичні партії та інші юридичні особи, зареєстровані в Україні, **на звернення**

, викладені державною мовою,

надають відповідь державною мовою

відповідно до

[Закону України](#)

«Про звернення громадян». Зареєстровані в Україні громадські об'єднання, політичні партії та інші юридичні особи

можуть також брати до розгляду звернення іншими мовами

.

Прикінцевими та перехідними положеннями Закону **передбачено адміністративну**

відповідальність

за порушення

Закону.